

Мордовия атказанган мәдәният хезмәткәре, Россия рәссамнар берлеге әгъзасы Хафиз Ибятулла улы Бикбаев исеме Мордовия Республикасында кин билгеле. Ул 40 елга якын “Икенче балалар сәнгать мәктәбе”ндә белем алучы сәләтле балаларга үз талантын биргән танылган рәссам-педагог. “Юлдаш” та да анын турында мөкаләләр бастырып киләбез. Рәссамнын чираттагы күргәзмәсе үзе хезмәт иткән мәктәп диварларында мартта ук жәелеп жиберелде.

Хафиз Ибятулла улы Бикбаевнын эшләре музей коллекциясендә - С.Д.Эрьзя, Франция, Финляндия, Төркия һәм Россия шәхси коллекцияләрендә. 1980 елдан республика һәм зона күргәзмәләрендә даими катнашучы. Пионер яки сирень белән натюрмортларга чиксез сокланып карарга мөмкин, рәссам аларнын космик табигатен төсләрдә интуитив тоя. Бу матурлыкны чираттагы картиналар күргәзмәсе “Хатын-кызларга чәчәкләр бүләк итегез” дә күрәп булды. Үзе укыткан сәнгать мәктәбе бинасындагы вернисажда тамашачылар рәссамнын чәчәк натюрмортлары сериясе белән таныша алды. Рәссамнын флоранын матур вәкилләренә мөхәббәтә бакча һәм кыр чәчәкләре сурәтләнгән шигъри картиналарга әверелә. Бигрәк тә ул сиреньгә карата матур хис белән карый. Сирень белән ин күп картиналары язылган, ләкин бу конбагыш яки ромашкаларнын матурлыгы ачылмаган дигән сүз түгел. Ибятулла улы Хафиз үзе әйткәнчә, ин моңиме - үз әшенне ярату. Сәнгать донъяны кинәйтә. Анын белән тормышта үзенне табу жинелрәк.

- Мин чәчәкләрне балачактан ук яратам. Гомумән, чәчәкләр – ул космос! Аларнын тере хәрәкәтен житкерү ботенләй жинел түгел. Кайбер рәссамнар һәр яфракны язарга тырышалар, икенчеләре аларны дүрт сызык белән ясыйлар. Чәчәк яши! Бүген торак интерьерларында мондый эшләр күбрәк таләп ителә, һәм ни очен икәнә анлашыла да. Без шактый кырыс климатта яшибез. Озын кыш вакытында кояш житми. Мәгълүмат технологияләре басымы астында әкрәнләп тормышнын калтыранган хисләрен югалтабыз. Яхшы картина йорт кинлеген жанландыра ала, - ди Хафиз Ибятулла улы Бикбаев.

Чәчәкләр сурәтләнгән полотнога пейзаж, интерьер элементлары, рәссамнар яраткан тәрәзә мотивы органик рәвештә кертелгән. Мондый хәрәкәт тукуманын чикләрен

кинәйтергә момкинлек бирә. Рәссамнын сәнгати әсәрләрендә гажәеп яктылык, ешлык, игелек, ниндидер гадәти булмаган лирик кәеф. Доньяда гармонияне тою һәм аны үз әсәрләрендә житкәрә белү - бу анын искиткеч сәнгате.

Россия Рәссамнар берлеге әгъзасы, рәссам Хафиз Ибәтулла улы Бикбаев интервьюларынын берсендә:

- Ижатсыз яшәү момкин түгел. Мин конгә һәрвакыт 3-4 сәгать вақытымны яраткан эшемә багышлайм.

«Хатын-кызларга чәчәкләр бүләк итегез» күргәзмәсе туган 2 нче сәнгать мәктәбе стеналарында беренчесе. И.Х.Бикбаевнын күп кенә шәкертләре дә әле генә үткән күргәзмәдә катнашканнар. Рәссамга карата жылы сүзләр әле дә тынмый. Мин дә анын сәнгать әсәрләреннән ләззәт алам. Бу күргәзмәдә дә Мордовиянен барлык хатын-кызларына багышлаган букетлар белән останын холстларында язгы кәеф бүләк итәчәк якты чәчәкле натюрмортлар бар. Унайлы күргәзмә залы останын матур картиналарында сурәтләнгән чәчәкләр белән бизәлгән. Кайвакыт һавада сирень, пион, кыр чәчәкләре исләре йори кебек тоела.

Сүз унаеннан, Бикбаев күп еллар дәвамында үз тәрбияләнгәнчеләрен рәсем сәнгате, рәсем, станок композициясе нечкәлекләренә генә ойрәтми, ул аларнын рухи потенциалын, тирә-юндә булган хәлләрне күрү һәм тою, эмоциональ кабул итү, үзен очен янаны ачудан туктамаска тырыша. Нәкъ менә бу Хафиз Ибәтулла улы очен ижади илһам чыганагы булып хезмәт итә. Ә анын эшләре югары профессионализм белән генә түгел, ә искиткеч эчке энергия, якты хисләреннән ихласлыгы белән дә аерылып тора. Ул гадәти һәрсәләрдә матурлык табу, гадәттәге һәрсәләрдә яхшылыкны күрү һәм, могаен, чынбарлыкнын күнелсез карангы тосмерләренә игътибар итмәү талантына ия. Ә күбрәк Хафиз Ибәтулла улы Любовь Шанина-Трембачевскаяны, Евгений Ноздринны, Ильдәр Зариповны, Илья Репинны, Иван Горюшкин-Сорокопудовны, Федот Сычковны үзенен укытучылары дип саный, аларнын ижаты да рәссам Бикбаев язмышында зур роль уйный. Ул пейзаж, натюрморт һәм станок рәсеме жанрларында эшли.

Наилә НАСЫРОВА